

Toskur nær landi

Toskur heldur sær nær landi í fleiri mánaðir summi ár. Orsök er helst, at tað er ov lítil føði á vanligari toskaleið.

Sum flestum kunnugt hevur væl verið at fingið av toski nær landi veturin 2003-2004. Ein kann undrast á, hvat samband er millum toskin nær landi og tosk á vanligum fiskileiðum. Fer toskur av vanligum leiðum og inn móti landi og síðan útaftur, alt sum best ber til? Nei, tað er ikki av tilvild, at toskur er, har hann er. Toskur, sum verður fluttur av vanligum leiðum og inn nærhendis landi, leitar sær í stóran mun útaftur. Tann toskur, sum av onkrari orsök er endaður nær landi, heldur seg stöðufast har. Merkingarroyndir, sum Fiskirannsóknarstovan hevur gjørt, vísa hetta (sí talvu 1).

Merkingar

Vit hava flutt tosk av Mýlingsgrunninum og slept teimum út uttan fyri Skála bygd. Tveir vórðu fingnir aftur á Skálafirði og hinir 27 á vanligari toskaleið. Eisini fluttu vit tosk frá økinum vestan fyri Suðuroynna og inn á Skálafjørð (uttan fyri Tofta bygd). Teir flestu fóru út aftur beinanvegin. Nakað heilt annað hendi við toski, sum varð fiskaður, merktur og sleptur út aftur við Ískaiina í Havn. Teir flestu toskarnir hildu seg í frið, meðan bert ein varð fingin eitt sindur uttanfyri (við Argjalandið).

Merkingarroynndin vísir, at toskurin, sum heldur til nær landi, heldur sær har í fleiri mánaðir. Ein kønur maður segði okkum, at toskurin við Ískaiina hevði

hildið sær har heilt frá mai-juni og til november.

Tað samsvarar væl við onnur merkingarúrslit. Ein toskur, sum varð merktur á gýtingarøkinum á Norðhavinum í mars 2003 varð fiskaður aftur í november 2003 nær við Tjørnuvík. Merkið var av einum serstøkum slagi, sum skrásetti dýpið fleiri ferðir um dagin. Tað vísti, at toskurin varð farin inn á grunt vatn (< 20 m) seint í apríl og hevði hildið sær har heilt til hann varð fiskaður. Einar tvær ferðir hevði hann havt sær eitt rend á djúpt vatn (80 m), men var skjótt farin innaftur.

Ein má rokna við, at toskurin nær landi er partur av toskinum, sum er úti á vanligari toskaleið. Toskur gýtir í februar-mars á tveimum høvuðsøkjum: Á Norðhavinum og í Vágahavinum. Tí er væntandi, at toskurin, sum varð merktur við Ískaiina í Havn í november, verður fingin á Norðhavinum ella í Vágahavinum í februar-mars. Men ikki er gott at vita frammanundan.

Leitar eftir føði inni við land

Toskur leitar sær helst móti landi, tá lítið er til af føði. Gróðurin í sjónum var vánaligur í 2002 og undir miðal í 2003. Tí hevur verið lítið av føði til fiskin í 2002 og 2003. Tað kann hava gjørt, at toskurin hevur leitað sær á aðrar leiðir, til dømis móti landi ella út á djúpari vatn.

PETUR STEINGRUND
FISKIFRØÐINGUR

Talva 1. Nøkur merkingarúrslit (7. februar 2004).

Fluttir/ikki fluttir	Tíðarskeið	Merking	Tal merkt	Fiskaðir har merkt var	Fiskaðir aðrar staðir
Fluttir	Oktober 2000	Á Mýlingsgrunni til Skálafjørð	104	2	27
Fluttir	Oktober 2003	V/Suðuroynna til Skálafjørð	120	1	16
Ikki fluttir	November 2003	Við Ískaiina í Havn	139	50	1